

RINGERIKE
KOMMUNE

Til deg

som har fått pålegg eller varsel om pålegg om utbedring av avløp

Hvorfor det er viktig å ha regler for rensing av avløpsvann?

Vann fra avløp inneholder smittestoffer som kan forurense drikkevann og føre til sykdom.

Avløpsvann inneholder også næringsstoffer som kan føre til algeoppblomstringer og skade bunndyr og fisk.

Reglene for rensing av avløpsvann er gitt for å forhindre forurensning og sørge for at vi kan benytte vannet til det vi ønsker, både nå og i fremtiden.

Avløpsvann og avløpsanlegg

Avløpsvann er det vannet som blir brukt inne i huset. Svartvann er vann fra toalettet og gråvann er vaskevann fra badet og kjøkkenet.

Et avløpsanlegg skal rense avløpsvannet slik at det trygt kan slippes ut i naturen. Det finnes avløpsanlegg for ulike behov og ulike grunnforhold. Hvilket avløpsanlegg som passer best for din eiendom blir vurdert av en nøytralt fagkyndig, herunder kalt fagkyndig.

For mer informasjon om ulike avløpsanlegg, se www.avlop.no

Kostnader og gebyrer

Utgiftene for å utbedre et privat avløpsanlegg betales av eieren av eiendommen. Dette inkluderer også et gebyr til kommunen for å behandle søknad om utslipps- og byggetillatelse. Summen på gebyret finnes i kommunens gjeldende [betalingsreglement](#).

Samarbeid med naboen

Det kan lønne seg å samarbeide med naboene om nytt avløpsanlegg. Ta kontakt med de nærmeste naboene dine og hør om de har mottatt tilsvarende brev som deg, eller har problemer med avløpsanlegget sitt. Ved å etablere et fellesanlegg kan kostnadene på etablering, drift og vedlikehold bli lavere.

Lån hos Husbanken

Det mulig å søke om startlån hos Husbanken for å få hjelp til finansieringen av eventuelle utbedringer av avløpsanlegget.

Kriterier for å søke om startlån og mer informasjon om lånet kan du finne på kommunens nettsider:

www.ringerike.kommune.no/innhold/helse/bolig/startlan

Du kan også ringe bolig tjenesten via kommunens sentralbord: **32 11 74 00**

Hvordan oppfylle et pålegg?

For å oppfylle et eventuelt pålegg om utbedring av avløp har du tre alternativer:

1. Utbedre privat avløpsanlegg
/ Skaffe utslippstillatelse
2. Koble ut vannet
3. Tilknytning til offentlig avløpsledning

1. Utbedre privat avløpsanlegg / Skaffe utslippstillatelse

For å få et avløpsanlegg etter gjeldende krav må du ta kontakt med et fagkyndig firma. Vi anbefaler deg å ta kontakt med flere firmaer for å hente inn ulike tilbud på arbeidet.

Et fagkyndig firma vil vurdere avløpssituasjonen din, samt utføre eventuelle grunnundersøkelser og prosjektere et avløpsanlegg. En liste over slike firmaer er vedlagt, men denne listen er ikke uttømmende. Det finnes flere slike firmaer som tilbyr slike tjenester.

Hele avløpsanlegget, fra husveggen til utslippet av rensert vann, må være prosjektert etter gjeldende krav på søknadstidspunktet. For noen vil det være nødvendig å utbedre hele avløpsanlegget, men for andre kan det være behov for mindre utbedringer eller kun en søknad om utslippstillatelse. Hva slags arbeid som må utføres for ditt avløpsanlegg er opp til den fagkyndige å vurdere.

Etter at den fagkyndige har utført eventuelle undersøkelser og prosjekteringer, vil de sende inn en søknad om utslippstillatelse til kommunen. Behandlingsfristen for en fullstendig søknad om utslippstillatelse er seks uker, og om det søkes om dispensasjon fra gjeldende bestemmelser er fristen på 12 eller 16 uker. Som regel er kommunens behandlingstid på en fullstendig søknad kortere enn dette. Etter utslippstillatelsen er gitt kan arbeidet begynne.

Et eventuelt pålegg om utbedring av avløpet blir ansett som oppfylt når utbedringen av avløpet er ferdig og avløpsanlegget er godkjent i drift. Dette vil i de fleste tilfeller bety at anlegget har fått en ny utslippstillatelse med ferdigattest.

2. Koble ut vannet

Dersom dette brevet gjelder en eiendom der innlagt vann ikke er nødvendig, kan du velge å koble ut vannet permanent.

Kravet om utslippstillatelse gjelder kun for bygninger med vannklosett og/eller innlagt vann. Du kan fortsatt ha biotoalett, kran på yttervegg, og eventuelt bære inn vann til én fastmontert tank på inntil 25 liter, uten at det utløser krav om utslippstillatelse.

Dersom du velger å koble ut vannet, må du engasjere en godkjent rørlegger til å koble ut vannet og dokumentere dette for kommunen innen fristen for et eventuelt pålegg.

3. Tilknytning til offentlig avløpsledning

Ringerike kommune vurderer at du ikke er pliktet til å knytte deg til offentlig avløp. Denne vurderingen er basert på avstanden mellom eiendom og avløpsledning, grunnforholdene, topografien langs strekningen og kostnad.

Dersom du likevel velger å knytte deg til offentlig avløp må du sørge for å ta kontakt med et fagkyndig foretak, f.eks. en rørlegger eller en entreprenør. Dette foretaket må søke til både teknisk avdeling og byggesaksavdelingen om tillatelse til tilknytning og stikkledning.

Et eventuelt pålegg om utbedring av avløpet vil anses som oppfylt når vi har fått tilsendt dokumentasjon på at en stikkledning til offentlig avløp er ferdig bygd og i drift, og at det ikke lenger er noe utslipp fra eiendommen din.

Mer informasjon

Du finner mer informasjon om utslipp fra mindre avløpsanlegg og kommunens tilsynsarbeid på kommunens nettsider:

www.ringerike.kommune.no/privateavlop

Gjeldende regelverk for private avløpsanlegg

Paragrafer vi kan bruke for å pålegge tiltak og følge opp pålegg:

Forurensningsloven § 7 fjerde ledd kan brukes til å pålegge utbedring av private avløpsanlegg, som av ulike grunner er strider mot loven.

Forurensningsloven § 18 første ledd nummer 1 og 3 kan brukes til å endre vilkår i eksisterende utslippstillatelser, eller trekke tilbake utslippstillatelser etter 10 år.

Forurensningsforskriften § 12-16 kan brukes til å gjøre utslipp som var unntatt kravet om utslippstillatelse mellom 1972 og 1986 ulovlige.

Forurensningsloven § 73 kan brukes til å fastsette tvangsmulkt dersom pålegget ikke er oppfylt innen frist.

Forurensningsloven § 7 første ledd sier at «Ingen må ha, gjøre eller sette i verk noe som kan medføre fare for forurensning uten at det er lovlig etter §§ 8 eller 9, eller tillatt etter vedtak i medhold av § 11».

Forurensningsloven § 11 første ledd sier at en tillatelse til å ha et privat avløpsanlegg (utslippstillatelse) i praksis er en tillatelse til å forurense.

Forurensningsloven § 11 fjerde ledd sier at kommunen kan pålegge stans av forurensning som er i strid med loven. Dette vil gjelde både avløpsanlegg som ikke oppfyller dagens tekniske standard, anlegg som mangler utslippstillatelse, eller en kombinasjon av disse.

Forurensningsforskriften § 12-5 hjemler at man må ha en utslippstillatelse dersom man skal etablere et utslipp, eller utslippet økes vesentlig.

Utslipp etablert før 1972 (jf. forurl § 7)

Det var ikke noe krav om utslippstillatelse etter forurensningsloven før i år 1972.

Etter 1972 har det blitt stadig flere krav til grunnundersøkelser og utforming av avløpsanlegg. I tråd med fagmiljøets anbefalinger, regner forurensningsmyndigheten det derfor som overveiende sannsynlig at avløpsanlegg som er etablert før 1972 ikke har tilfredsstillende teknisk standard og at de dermed ikke oppfyller dagens krav til rensing av avløpsvann.

Kommunen har vedtatt at alle utslipp fra avløpsanlegg som er eldre enn 1972 ikke lenger er tillatt, men at de kan bestå inntil vi gir et vedtak med pålegg om opprydning, jf. [forskrift om utslipp av avløpsvann fra mindre avløpsanlegg, Ringerike kommune § 12](#).

Siden det er bestemt i forskrift at utslipp etablert før 1972 ikke lenger er tillatt, kan kommunen vurdere at forurensningen er i strid med loven, og at eier av et slikt anlegg må gjøre tiltak for å stanse utslippet eller få et gyldig utslipp.

Utslipp etablert etter 1972, uten utslippstillatelse (jf. forurl § 7)

Den 15. mars 1972 ble utslippstillatelser regulert i forskrift for kloakkutslipp fra spredt bolig- og fritidsbebyggelse. De fleste eiendommer måtte fra dette tidspunktet ha en utslippstillatelse.

Siden år 1986 har det vært krav om at *alle* nye utslipp skal ha tillatelse etter forurensningsloven, med krav om grunnundersøkelser og spesifikke krav til utforming.

Kommunen kan vurdere å pålegge stans av forurensning, jf. forurensningsloven § 7 fjerde ledd for eiendommer med avløpsanlegg der vi ikke finner noen utslippstillatelse. Dette gjelder for de fleste avløpsanlegg etablert etter 1972, og alle avløpsanlegg etablert etter 1986.

Utslipp etablert på visse eiendommer mellom 1972 – 1986, uten utslippstillatelse

(jf. forurensningsforskriften § 12-16)

Mellom 1972 og 1986 var det ikke alle som trengte tillatelse etter forurensningsloven for å slippe ut avløpsvann. Bygninger som var unntatt kravet kunne være kårboliger på landbrukseiendommer eller hus som lå langt unna vannkilder.

Dersom vi ikke har funnet noen utslippstillatelse på slike eiendommer, kan det bety at avløpsanlegget ikke trengte tillatelse da det ble etablert. Slike utslipp er i utgangspunktet tillatt, men kommunen har anledning til å bestemme at de ikke lenger er tillatt etter en fastsatt frist, jf. forurensningsforskriften § 12-16.

I år 1986 innførte Miljøverndepartementet en forskrift med nye krav til grunnundersøkelser og dimensjonering/utforming av avløpsanlegg. I tråd med fagmiljøets anbefalinger, regner Ringerike kommune det derfor som overveiende sannsynlig at anlegg som er etablert før 1986 ikke har tilfredsstillende teknisk standard og at anlegget dermed ikke tilfredsstillende dagens krav til rensing av avløpsvann. Alle anlegg har dessuten en viss levetid.

Utslipp som strider mot utslippstillatelsen

(jf. forurl § 7)

Dersom renseanlegget ikke er bygget i henhold til utslippstillatelsen, eller at vilkårene i utslippstillatelsen på eiendommen ikke er oppfylt, vil utslippet være en forurensning i strid med vedtak i medhold av loven.

Etter forurensningsloven § 7 fjerde ledd kan kommunen pålegge stans av forurensning som er i strid med vedtak i medhold av loven.

Utslipp etablert etter 1972, med utslippstillatelse (jf. forurl § 18)

Forurensningsloven § 18 første ledd nummer 1 og 3 gir kommunen mulighet til å bestemme at en utslippstillatelse kan endre eller trekkes tilbake dersom:

“1) det viser seg at skaden eller ulempen ved forurensningen blir vesentlig større eller annerledes enn ventet da tillatelse ble gitt”,

og/eller at

“3) ny teknologi gjør det mulig å minske forurensningen i vesentlig grad”

Paragrafens tredje ledd fastsetter at tillatelser i alle tilfeller kan tilbakekalles når det har gått 10 år etter at den ble gitt. Avgjørelsen er opp til kommunen, etter en avveining mellom økonomiske og miljømessige hensyn. Dette er slått fast i Rt. 1995 s. 738.

Eieren av anlegget vil måtte regne med en del kostnader for å få et tilfredsstillende avløpsanlegg. I de fleste tilfeller vil det ikke være vurdert som urimelige kostnader, da ulempen utslippene påfører miljøet reduseres. I tillegg vil man komme nærmere kommunens og vanddirektivets målsetting om bedre vannkvalitet.

Tvangsmulkt etter utgått frist (jf. forurl § 73)

Tvangsmulkt er en innkreving av en fastsatt pengesum, og benyttes som et virkemiddel for å få de ansvarlige til å oppfylle pålegget.

Kommunen, som forurensningsmyndighet, kan fastsette tvangsmulkt etter at fristen til et pålegg har utgått og pålegget ikke har blitt oppfylt, jf. forurensningsloven § 73 andre ledd.

Tvangsmulkt blir forhåndsvarslet før det blir iverksatt.